



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BELTUR BÜYÜK İSTANBUL EĞİTİM TURİZM VE SAĞLIK YATIRIMLARI İŞLETME VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025



Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00



www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr



İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7. DENETİM BULGULARI	9
8. EKLER	32

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Yapısı	3
Tablo 2: İştirakler Tablosu	3
Tablo 3: Herhangi Bir Hakka Dayanmaksızın Kullanılan Yerler	12
Tablo 4: İşe İade Davası Sonucu Ödenen Tutarlar	14
Tablo 5: 2020, 2021, 2022, 2023 ve 2024 Yıllarında Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajından Elde Edilen Gelirler	21
Tablo 6: Meclis Kararına Göre Kullanım Süresi Dolan Taşınmaz	25
Tablo 7: 31.12.2024 Tarihi İtibarıyla Şirketin Borçlarına İlişkin Bilgiler	26

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BELTUR AŞ	Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve Ticaret Anonim Şirketi
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
BYMAOTİ	Büyükada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi
EKAP	Elektronik Kamu Alımları Platformu
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İETT	İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
İSPARK	İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret Anonim Şirketi
KDV	Katma Değer Vergisi
KİK	Kamu İhale Kurumu
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
UGETAM AŞ	İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kıdem Tazminatı Karşılığının Ayrılmaması
2. Şirket Aleyhine Açılan Davalara İlişkin Olarak Gider Karşılığı Ayrılmaması
3. Şirketin Demirbaşlar Hesabına İlişkin Muhasebe Kayıtları ile Fiziki Sayımlarda Yer Alan Kayıtların Uyumlu Olmaması

B. Diğer Bulgular

1. Büyükşehir Belediyesinin Tasarrufunda Olan Yerlerin Herhangi Bir Tahsis veya Kiralama Olmaksızın Bila Bedel Kullanılması
2. İş Sözleşmelerinin Usulüne Uygun Olarak Feshedilmemesi Nedeniyle Şirketin Mali Külfetlerle Karşılaşması
3. Şirket Tarafından Kiraya Verilen Otopark Alanlarının İşletilmesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması
4. Finansal Kiralama İşlemleri İçin Meclis Kararı Alınmaması ve Ek Mali Külfete Katlanılması
5. Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajının Hukuki Bir Dayanak Olmaksızın Şirket Tarafından İşletilmesi
6. Bazı Şirket Çalışanları ve Bunların Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
7. Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararına İstinaden Şirkete İşletme Hakkı Devredilen Yerlerin İşletme Süresinin Dolması
8. Şirketin Vadesi Geçmiş Borçlarının Fazla Olması
9. Şirketin Bağlı Ortaklığı Olan Büyükkada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığına Borç Verilmesi
10. Şirketin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Banka Kredisine Garantör Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve Ticaret Anonim Şirketi (BELTUR AŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından, 1580 sayılı Belediye Kanunu (mülga), 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (mülga) ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (mülga) hükümlerine göre 1996 yılında kurulmuş olup 01.08.1996 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

Şirket; esas olarak yiyecek içecek hizmeti veren kafeterya ve restoranların işletilmesi işi ile iştigal etmektedir.

Yurt içinde ve dışında, her sınıf ve türlü restoran, kafeterya, büfe, çay bahçesi, çay ocağı, pastane tabldot yemek üretim ve satış tesisleri, diğer gıda satışının yapılabileceği tesisleri; inşa etmek, devr almak, devir etmek, kiralamak, kiraya vermek, satın almak, işletmek ve işlettmek; her türlü tabldot yemek üretim ve satışının pazarlamasını, dağıtımını yapmak; toplu yemek ve catering hizmetleri düzenlemek; konusu ile ilgili alet, edevat, makine, cihaz ve tesisleri satın almak, satmak, kiralamak kiraya vermek;

Toplu organizasyonlar, kültürel şenlikler, kültürel, ticari, eğitim amaçlı organizasyonları yapmak ve düzenlemek, konusu ile ilgili her türlü eğitim organizasyonu yapmak, eğitim danışmanlığı hizmeti vermek; her çeşit, marka ve model motorlu kara nakil vasıtalarını almak, satmak, kiralamak ve kiralama hizmetlerinde bulunmak, alım satım ve kiralama işleri ile ilgili her türlü komisyonculuk ve aracılık hizmetlerini yapmak;

Yurtiçinde ve yurtdışında gerek ticari gerek kamu yararı maksadı ile her türlü otopark, katlı otopark işletmek, işlettmek, kiralamak, kiraya vermek, işletme hakkını devir almak, devir etmek, satın almak veya satmak, her türlü otopark işletim/otomasyon sistemi kurmak, kurdurmak, kiraya vermek, kiralamak, satın almak, satmak;

Her türlü, otel motel, hostel, her sınıf restoran, kamping, tatil köyü ve benzeri turizm tesislerini inşa etmek, devr almak, kiralamak, satın almak ve bu tesisleri işletmek ve işlettmek; bunun yanı sıra turizm konusunda turizm işletmeciliği, acentelik ile turizm ile sınırlı hava kara ve deniz yolu taşımacılığı yapmak yukarıda sözü geçen tesislerin inşası ve tıbbi ve sınai ürünlerin imaline ve ticaretine imkân hazırlayan her türlü makina, motorlu motorsuz araç, alet

ve edevatın ve bu ürünlerle ilgili komple tesislerin alım ve satımını yapmak gibi işler Şirketin faaliyet alanındadır.

BELTUR AŞ, kamu hukuku ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Şirket, gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde ise 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan Yönetim Kurulu, 5 (beş) tüzel kişi ortaklığını temsilen 9 (dokuz) üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 17/03/2023, 07/07/2023, 15/03/2024, 04/09/2024 ve 26/12/2024 tarihli Genel Kurul kararları ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, 2 Genel Müdür Yardımcılığı, 6 Müdürlük, 12 Şeflik ve Hukuk Müşavirliğinden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2024 tarihi itibarı ile 800'dür. Şirket çalışanları; 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunu hükümlerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

BELTUR AŞ'nin nominal sermaye tutarı 360.000.000,00.-TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirketin 2024 yılı dönem sonu itibarıyla aktif toplamı 417.841.560,75.-TL, net satışları

1.334.678.016,00.-TL olup, dönem net zararı 143.797.986,71.-TL'dir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şirketin %99,75 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2024 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	359.100.000,00	99,75
İstanbul Konut İmar Plan Ulaşım Turizm San. ve Tic. AŞ (KİPTAŞ)	360.000,00	0,10
İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. ve Tic. AŞ (İSTON AŞ)	180.000,00	0,05
Hamidiye Kaynak Suları San. Tur. ve Tic. AŞ	180.000,00	0,05
İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. AŞ (KÜLTÜR AŞ)	180.000,00	0,05

Şirketin iştirak ederek ortaklık kurduğu kuruluşlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstanbul Halk Ekmek AŞ	61.203,25	0,000417
Büyükkada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi	25.000,00	51

Şirketin amacı; restoran, kafeterya, çay bahçesi, pastane işletmeciliğinden, otel ve tatil köyü inşa etme ve işletmeye, turizm acenteciliğinden araç kiralama işlemi yapma ve yaptırmaya, hastane ve laboratuvar inşaatından işletmeye kadar çok geniştir. Bu nedenle şirketin ana gelirleri Şirket konusu hizmetlere ilişkin perakende satış gelirleridir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994

tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde düzenlenmektedir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Kanun'un 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirlerin, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı BKK'da (ve söz konusu kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Şirket bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız

denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde Şirket bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

BELTUR AŞ, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirket'te bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir. Bilindiği üzere, İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, Şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Ancak, Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Sermaye şirketlerinin tabi olacağı bağımsız denetim usul ve esasları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında belirlenmiştir. Şirket, tüzel kişiliği haiz ve bağımsız denetime tabi olduğundan; yıllık olarak bağımsız denetim faaliyeti, ilgili bağımsız denetim kuruluşu tarafından periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Yapılan bağımsız denetim faaliyeti; Şirkete ait yıllık finansal tablo ve diğer finansal verilerinin, tablo ve bilgiler için belirlenmiş kriterlere uygunluğunu ve doğruluğunu sağlayabilecek yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla uygulanır. Bu uygulama esnasında incelenen ve denetimi yapılan bilgi ve belgelerin kapsamına bakıldığında (birimler arası yazışma, kayıtlara esas teşkil eden belgeler, belgelere ilişkin şirket dışı teyit vs.) bağımsız denetimin Şirketin iç kontrol sisteminin denetimini de kapsadığını söylemek mümkündür.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, Şirket bünyesinde iç kontrolün sağlanmasına ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

- Şirket temsilcilerinin imza yetki şekli ve limitleri belirlenmiştir. Şirket tarafından çıkarılan iç yönergeye göre; 75.000 TL ve altındaki ödemeler biri Mali İşlerden sorumlu II. derece imza yetkilisi olmak üzere imza yetkilisi herhangi iki kişinin müşterek imzaları ile yapılırken, 75.000 TL'nin üzerindeki ödemeler I. Derece imza yetkilisi bir kişi ile (Yönetim Kurulu Başkanı/Başkan Vekili veya Genel Müdür) Mali İşlerden sorumlu II. Derece İmza Yetkilisi bir kişi veya birisi Genel Müdür olmak üzere I. Derece İmza Yetkililerinden iki kişinin imzası ile gerçekleştirilmektedir.

- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, Şirket İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nde ve toplu iş sözleşmesinde düzenlenmiş olup, bu düzenlemeler çalışanlar ile paylaşılmakta ve çalışanlara duyurulmaktadır.

- Kurum İç Yönergesinde ve İnsan Kaynakları yönetmeliğinde Şirket organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

- Yazılı bir belgeye dayanmamakla birlikte, birimlerin işlemlerine ilişkin süreçlerde birbirlerinin kullandıkları programlara ve iş süreçlerine müdahaleleri yönetim politikası olarak engellenmiştir.

- Her birimin iş ve işleyişi kendi alanındaki resmi (4857 sayılı İş Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu) ve resmi olmayan (şirket imza sirküleri, disiplin yönetmeliği) prosedürlerle desteklenmekte ve bu suretle çeşitli kontroller sağlanmaktadır. Şirket içi süreçlerin düzenlendiği prosedürler "Kalite Birimi"nce konsolide edilmekte ve her bir prosedür için ayrı talep formları ve uygulama talimatları bulunmaktadır. Kurumda 1 adet baş denetçi ile birlikte 3 kişilik kalite ve denetim ekibi bulunmaktadır. ISO 9001 İç Denetim kapsamında yılda bir defa yapılan iç tetkik raporları üzerinden üst yönetime sunum gerçekleştirilmektedir.

- Şirkette ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmakta, kurumsal risklerin belirlenmesi ve değerlendirmesi gerçekleştirilmektedir.

- BELTUR AŞ 5018 Sayılı Kanuna tabii olmadığından bu Kanun kapsamında "idare faaliyet raporu" hazırlama zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak Şirket tarafından 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında yıllık faaliyet raporu hazırlanarak Genel Kurul'da hissedarların onayına sunulmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve Ticaret Anonim Şirketi (BELTUR AŞ) 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve Şirket tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılığının Ayrılmaması

Şirketin mali tablolarında 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı ve bünyesinde çalışan personel için kıdem tazminatı karşılığının ayrılmadığı görülmüştür.

1 Sıra No’lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’ne göre; belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları ise 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenir.

Şirket bilançosuna ilişkin olarak yapılan incelemede, şirketin personeli için her yılın sonunda hesaplanarak 472 ve 372 no’lu Hesaplara kaydedilmesi gereken kıdem tazminatları karşılıklarının kaydedilmediği, kıdem tazminatı kayıtlarının, yalnızca ödeme anında ve kıdem tazminatı karşılıkları hesapları kullanılmadan ilgili gider hesabı ile ödemeye ilişkin hesabın kullanılması şeklinde gerçekleştirildiği, 2024 yılı sonu itibarıyla ayrılması gereken kıdem tazminatı toplam tutarının 250.230.729,96.-TL olduğu tespit edilmiştir.

Bu durum muhasebenin temel ilkelerinden dönemsellik kavramına aykırı olup şirketin yıllara ilişkin giderlerinin hatalı olması sonucunu doğurmaktadır.

Şirket Vergi Usul Kanunu kapsamında ve Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında olmak üzere iki set mali tablo hazırladığını, karşılığın söz konusu mali tablolardan Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında hazırlanan sette ayrıldığını, Vergi Usul Kanunu kapsamında hazırlanan mali tablolarda ise kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığını ve bunun nedeninin kıdem tazminatı karşılığının vergisel açıdan gider yazılabilmesinin mümkün olmaması olduğunu belirtmiş olsa da söz konusu karşılıkların I Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği kapsamında dönemsellik ve ihtiyatlılık kavramları kapsamında ayrılması gerekmektedir.

Bu itibarla, her yılın sonunda hesaplanacak kıdem tazminatı tutarlarının öncelikle 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının alacağına kaydedilirken, sonraki dönemde ödeneceği tahmin edilen kıdem tazminatı karşılığının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının alacağına ve 472 no'lu Hesabın borcuna kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Şirket Aleyhine Açılan Davalara İlişkin Olarak Gider Karşılığı Ayrılmaması

Şirket aleyhine açılan davaların bulunduğu ve bunlar için Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği çerçevesinde gider karşılığı ayrılmadığı görülmüştür.

1 Sıra No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre; kısa vadeli diğer borç ve gider karşılıkları 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabında izlenir ve 37 Borç ve Gider Karşılıkları Hesap Grubunun diğer hesapları içinde yer almayan ve önemlilik kavramına göre de ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi mümkün olmayan borç ve gider karşılıkları bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde de borç kaydedilir.

Yapılan incelemede, Şirket aleyhine açılan toplam 41.391.981,88-TL tutarında dava bulunduğu ancak bunlar için gider karşılığı kaydı yapılmadığı anlaşılmıştır.

Şirket Vergi Usul Kanunu kapsamında ve Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında olmak üzere iki set mali tablo hazırladığını, karşılığın söz konusu mali tablolardan Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında hazırlanan sette ayrıldığını, Vergi Usul Kanunu kapsamında hazırlanan mali tablolarda ise dava karşılığı ayrılmadığını ve bunun nedeninin dava karşılığının vergisel açıdan gider yazılabilmesinin mümkün olmaması olduğunu belirtmiş olsa da söz konusu dava karşılıklarının I Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği kapsamında dönemsellik ve ihtiyatlılık kavramları kapsamında ayrılması gerekmektedir.

Bu itibarla söz konusu davalara konu tutarların Şirket için önemli olduğu açık olup bunların bilançoda gösterilmesi sağlanmalıdır. Bu doğrultuda söz konusu tutarlar için gider karşılığı ayrılarak 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabına kaydedilmelidir.

BULGU 3: Şirketin Demirbaşlar Hesabına İlişkin Muhasebe Kayıtları ile Fiziki Sayımlarda Yer Alan Kayıtların Uyumlu Olmaması

Şirket demirbaşlarına ilişkin fiziki sayımların zamanında, tam ve doğru olarak yapılmamasından dolayı muhasebe kayıtlarıyla fiili durumun uyumlu olmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "III-Envanter" başlıklı 66'ncı maddesinde; her tacirin, ticari işletmesinin açılışında varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkartacağı belirtilmiş; tacirlerin açılıştan sonra her faaliyet döneminin sonunda da böyle bir envanter düzenleyeceği ifade edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Envanter çıkarmak" başlıklı 186'ncı maddesinde ise envanter çıkarmak; bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve müfredatlı olarak tespit şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un "Bilanço" başlıklı 192'nci maddesinde ise bilanço; envanterde gösterilen kıymetlerin tasnifli ve karşılıklı olarak değerleri itibarıyla tertiplenmiş hulasası şeklinde ifade edilmiştir.

Mezkur mevzuat hükümlerinden anlaşılabacağı üzere, ticaret şirketleri dahil tüm tacirlerin, faaliyet başlangıcından itibaren faaliyet dönemini esas alarak periyodik envanter çalışması yapması; yapılacak bu çalışma sonucunda hazırlanacak listelerin, varlıkların adet ve değeri hakkında ayrıntılı bilgi sunması gerekmektedir.

Ayrıca 213 sayılı Kanun'da yer alan bilanço ve envantere ilişkin tanımlamalara bakıldığında, envanter sonuçlarının, dönem içi kayıt ve işlemler de dikkate alınarak, önceki dönem bilanço ve envanter sonuçları ile uyumlu olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirket'in demirbaşlarının miktar, tutar ve masraf yerlerine ilişkin bilgilerinin muhasebe ile entegre olmayan ayrı bir elektronik kayıt sisteminde tutulduğu, bu bilgilerin muhasebe kayıtlarına esas kodlarla eşleştirilemediği, demirbaşların yılsonu fiili sayımlarının da yapılmadığı tespit edilmiştir. 31.12.2024 tarihi itibarıyla Şirket'in sayım işlemlerini tam olarak yerine getirmemesi nedeniyle 255 Demirbaşlar Hesabı bilançoda hatalı olarak yer almıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, bulgu ile ilgili gerekli prosedürlerin hazırlanacağı, iç kontrol mekanizmalarının oluşturulacağı, İnsan Kaynakları, Operasyon ve Mali İşler birimlerinin ortak kapsayıcı bir süreç dokümantasyonu hazırlayacağı ve tüm bu süreçler bittikten sonra şirket içi kurulacak sayım ekibi ile birlikte demirbaşlar tekrardan sayılmaya başlanacağı ve yapılacak sayımlar neticesinde muhasebe eşleştirmesi ve zimmet işlemlerinin gerçekleştirileceği, devamında muhasebe ile entegre ERP programı vasıtası ile transferlerin sistem üzerinden yapılması için gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, demirbaş envanter işlemlerinin mevzuata uygun yapılması ve sonuçlarının muhasebe kayıtları ile uyumlu olması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Büyükşehir Belediyesinin Tasarrufunda Olan Yerlerin Herhangi Bir Tahsis veya Kiralama Olmaksızın Bila Bedel Kullanılması

Şirket tarafından kullanılan ve İBB'ye ait olan bazı mülklerin, İBB tarafından herhangi bir tahsis kararı veya kiralama olmaksızın bila bedel kullanıldığı görülmüştür.

Şirketin kullandığı taşınmazların incelenmesi neticesinde aşağıdaki tabloda gösterilen ve İBB'nin tasarrufunda olduğu ancak bu taşınmazların Şirket tarafından kullanılmasına ilişkin ne bir tahsis kararının ne de bir kiralamanın bulunduğu ayrıca bu yerler için İBB'ye herhangi bir bedel ödenmediği anlaşılmıştır.

Tablo 3: Herhangi Bir Hakka Dayanmaksızın Kullanılan Yerler

Menekşe Plajı
Caddebostan Plaj 1-A
Caddebostan Plaj 1-B
Caddebostan Plaj 2-A
Caddebostan Plaj 2-B
Caddebostan Plaj 3

Yukarıdaki yerlerin herhangi bir bedel ödenmeden kullanılıyor olmasının ileride bu kullanımlara ilişkin geriye dönük ecrimisil istenmeyeceği anlamına gelemeyeceği açıktır. Dolayısıyla bu husus Şirketin mali durumunu ve mali tablolarını etkileyebilecek önemli bir risk unsuru olarak mevcudiyetini korumaktadır.

Yukarıdaki tabloda yer alan yerler için tahsis ile ilgili İBB'ye başvuru yapıldığı belirtilmiş ancak henüz herhangi bir sonuç alınmamıştır.

Bu itibarla söz konusu riskin bertaraf edilebilmesi adına ivedilikle gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: İş Sözleşmelerinin Usulüne Uygun Olarak Feshedilmemesi Nedeniyle Şirketin Mali Külfetlerle Karşılaşması

2020-2024 yıllarında sözleşmesi feshedilen işçilere ilişkin fesih bildirimi yapılmaması nedeniyle ihbar tazminatı ödendiği, sözleşmesi feshedilmiş olan 42 işçinin işe iade davalarını kazanması nedeniyle işe başlatmama tazminatı ile işçilerin boşta geçen sürelerine ilişkin ücretleri ve kaybedilen davalara ilişkin olarak avukatlık vekâlet ücretleri ödenmek durumunda kalındığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Sürelî fesih" başlıklı 17'nci maddesinde ihbar tazminatı düzenlenmiştir. Buna göre belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerektiği belirtilmiş ve iş sözleşmesinin süresine göre bildirim sürelerine yer verilmiştir. Bildirim şartlarına uymayan tarafın, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat (ihbar tazminatı) ödemek zorunda olduğu belirtilmiştir.

Kanun'un "Sözleşmenin feshinde usul" başlıklı 19'uncu maddesinde; işverenin fesih bildirimini yazılı olarak yapmak ve fesih sebebini açık ve kesin bir şekilde belirtmek zorunda olduğu, 20'nci maddesinde ise feshin geçerli bir sebebe dayandığını ispat yükümlülüğünün işverene ait olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Geçersiz sebeple yapılan feshin sonuçları" başlıklı 21'inci maddesinde ise; *"İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur. Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde,*

işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri sözleşmeler ile hiçbir suretle değiştirilemez; aksi yönde sözleşme hükümleri geçersizdir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde; iş sözleşmesini feshetmek isteyen tarafın feshi yazılı olarak ve çalışma süresinin gerektirdiği bildirim süresine bağlı kalarak diğer tarafa iletmekle yükümlü olduğu, bildirim sürelerine uymaksızın işveren tarafından sözleşmenin feshedilmesi durumunda ise söz konusu sürenin ücretini ihbar tazminatı olarak diğer tarafa ödemek zorunda kalınacağı anlaşılmaktadır.

Ayrıca işveren tarafından yapılan fesih için geçerli bir neden sunulmaması veya gösterilen sebebin mahkemece geçerli olmadığına karar verilmesi durumunda, işçi işverene başvurduğu anda, işveren tarafından yapılan fesih hükümsüz olacak ve iş akdi başından beri hiç feshedilmemiş gibi hüküm ifade edecektir.

Bununla birlikte 4857 sayılı Kanun hükümlerine göre, işverenin işçiye işe başlatmak ya da başlatmayarak tazminat ödemek gibi bir seçimlik hakkının söz konusu olmadığı, sözleşmesi feshedilen işçinin, Kanun’un belirlediği sürede işe başlamak üzere işverene başvurması durumunda, mahkeme tarafından geçersizliğine karar verilen feshin hükmünü yitireceği, yani iş sözleşmesi hiç feshedilmemiş gibi devam edeceği bu nedenle işverenin işçiye bir ay içinde işe başlatmak zorunda olduğu açıktır. Aksi takdirde işe başlatma yükümlülüğünün yerine getirilmemesinin sonucu olarak işçinin çalışmayıp boşta geçen sürelerine ilişkin ücret ve hakları ile işe başlatmama tazminatı ödenmesi işveren için bir tercih değil, Kanun’un işverene karşı öngördüğü bir yaptırımdır.

Yapılan incelemede, 2020-2024 yıllarında Şirket tarafından sözleşmesi feshedilen işçiler ile ilgili olarak, şirket aleyhine toplamda 79 adet işe iade davası açıldığı, bunlardan 58 adedinin idare aleyhine sonuçlandığı, 12 adedinin idare lehine sonuçlandığı, 9 adet dava dosyasına ilişkin İş Mahkemesi tarafından henüz karar verilmediği, Şirket aleyhine sonuçlanan 44 adet işe iade davası neticesinde aşağıdaki tabloda ayrıntıları gösterildiği üzere toplam 4.894.864,53.-TL tutarında brüt maliyetle karşılaşıldığı, ayrıca ihbar tazminatlarına ilişkin hali hazırda dava ve icra süreçlerinin devam ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 4: İşe İade Davası Sonucu Ödenen Tutarlar

Avukatlık Vekâlet Ücreti (TL)	Boşta Geçen Süre Ücreti (TL)	İşe Başlatmama Ücreti (TL)	İhbar Tazminatı (TL)	Toplam (TL)
312.132,97	1.564.439,98	1.511.610,90	1.506.680,68	4.894.864,53

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından özetle; hizmette aksamaya sebep olabilecek yahut işyeri huzurunu bozabilecek durumlarda iş akdi fesih yoluna gidilebileceği, bu tür durumlarda işçinin kanuni hak ve alacaklarını eksiksiz bir biçimde hesaplayıp maaş hesabına ödemek sureti ile sürecin tamamlandığı ve fesihlerde karşı tarafın bilgilendirilmesi ve ihbar süresinin kullanılması, hizmet sektöründe önem arz eden müşterilere davranış şeklinin olumsuz olması, işin aksamaya uğraması, işyeri huzurunun bozulması ve bunun gibi dezavantajları yanında getirdiği belirtilmiş olup bu sebeplerin daha fazla zarar ve ziyana yol açabileceği öngörülmekte ve ihbar süresi kullanılmadığı ifade edilmiştir.

Ancak Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirket olup, Kanun'un 16 ve 18'inci maddesinde belirtildiği üzere, belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümü, rekabet yasağı" başlıklı 626'ncı maddesinde ise müdürler ve yönetimle görevli kişilerin görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmesi gerektiği ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kuralı çerçevesinde gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Açıklanan nedenlerle, işçi sözleşmelerine ilişkin fesih bildirimlerinin haklı fesihler hariç olmak üzere, yazılı olarak yapılması ve fesih sebebinin açık ve kesin bir şekilde belirtilmesi, sözleşmelerin feshinden önce bildirimde bulunulması, feshin mahkeme veya özel hakem tarafından geçersizliğine karar verilmesi durumunda ise mali külfetle karşılaşılmasında adına işe iade kararlarının tatbik edilmesi 6102 sayılı Kanun gereği olup, Şirket menfaatlerine uygun tedbirlerin uygulanması Şirket yönetiminin sorumluluğundadır.

İş Kanunu'nun 20'nci maddesinde açıkça belirtildiği üzere feshin geçerli nedenlere dayandığının ispat yükü işveren üzerinde olup, işverenin bu yükümlülüğünü yerine getirirken öncelikle feshin biçimsel koşullarına uyduğunu, daha sonra ise içerik yönünden fesih nedenlerinin geçerli (veya haklı) olduğunu kanıtlaması gerekmektedir. Dolayısıyla alınan işletmesel kararın mahkemece geçerliliğini sağlayabilecek norm kadro çalışmasının yapılması Şirket açısından zorunluluk teşkil etmektedir. Norm kadro çalışması, bir işyerinde mevcut birimlerde mevcut işlerin tanımlanması, hangi işlerin hangi vasıflı kişiler tarafından yerine

getirileceğinin belirlenmesi, iş yükünün analizi ve her bir birimde iş yükü durumuna göre ideal çalışan sayısının belirlenmesidir.

Ayrıca mahkemelerde Şirket aleyhine sonuçlanan işe iade davalarına ilişkin ödenen vekâlet ücretleri; mahkemelerin Şirket aleyhine karar vermiş olması, zaten tek başına Şirketin haksız işlemde bulunduğunu ortaya koyan kesin bir olgudur ve bu nedenle vekâlet ücreti ödenmiş olması Şirket açısından karşı karşıya kalınan malî bir külfettir. Bu itibarla, ticaret hayatının gereklilikleri dikkate alınarak yapılması ve bu yönde gerçekleştirilen işgücü planlamalarının yürürlükte olan İş Kanunu hükümleri ile diğer mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilmesi önemlilik arz etmektedir. Bu kapsamda, bilimsel esaslara dayalı norm kadro çalışmasının yapılarak istihdam fazlasının belirlenmesi, istihdam fazlası haline geldiği belirlenen işçilere ilişkin hangi objektif kriterlerin kıstas alındığının ortaya konulması, fesih bildirimlerinin yazılı olarak ve fesih nedenlerinin açıkça belirtilerek işçilere usulüne uygun biçimde tebliğ edilmesi, fesihlerin planlama dahilinde gerçekleştirilerek bildirim önellerinin kullanılması esasının yerine getirilmesi, bu sayede ihbar tazminatı, işe başlatmama tazminatı, boшта geçen süre ücretleri ve avukatlık vekalet ücretleri yükü ile karşılaşılmaması Şirket için zorunluluk teşkil etmektedir.

Bu itibarla bundan böyle, Şirket tarafından sözleşmesi feshedilen işçiler ile ilgili olarak mali külfete katlanılmaması için iş sözleşmelerinin usulüne uygun olarak feshedilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Şirket Tarafından Kiraya Verilen Otopark Alanlarının İşletilmesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması

Beykoz Çubuklu Korusu, Üsküdar Küçük Çamlıca Korusu, Beşiktaş Yıldız Korusu, Sarıyer Emirgan Korusu içerisinde bulunan otopark alanlarının Şirket tarafından kiralanmasına ilişkin sözleşme süresinin imza tarihinden önce başlatıldığı ve bu yerlerden Küçük Çamlıca Korusu'nun İBB tarafından Şirket'e işlettirilmesine ilişkin meclis kararının süresinin dolmasına rağmen yapılan sözleşme ile kiralandığı görülmüştür.

Beşiktaş Yıldız Parkı içinde bulunan Malta Köşkü, Çadır Köşkü, Sarıyer Emirgan Parkı içinde bulunan Pembe Köşk ile Sarı Köşk, Beykoz Çubuklu Korusunda bulunan Hidiv Kasrı, Yıldız ve Emirgan içindeki açık alanlar ile Yıldız Parkı içindeki pembe ve yeşil seraların 3 (üç) yıllığına kiralanması 08.08.1996 tarih ve 1853/1083 sayılı Belediye Encümeni kararı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g pazarlık usulü maddesi ile Hamidiye Kaynak Suları San.

ve Tic. AŞ' ye ihale edilmiştir. Belediye ile Hamidiye AŞ, 26.09.1996-31.12.1999 tarihleri arasını kapsayan dönem için kira sözleşmesini düzenleyip imza etmişlerdir. Sonrasında yukarıda adı geçen kiralanan taşınmazlar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlık Makamının 02.01.1997 tarih ve 4047 sayılı onayı ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 66'ncı maddesi gereğince Hamidiye Kaynak Suları San. ve Tic. AŞ'den BELTUR AŞ' ye devredilmiştir. Halen İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile BELTUR AŞ arasındaki kiracılık ilişkisi, kira sözleşmeleri üçer yıllık dönemler halinde uzatılarak devam etmektedir.

Küçük Çamlıca Korusu ise 12.01.2017 tarih ve 52 sayılı Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararına istinaden BELTUR AŞ tarafından işletilmektedir. Anılan Meclis Kararı; tesislerin (lokanta-çay evi ve tuvaletler) 5 yıl süreyle 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesine göre işletilmesini kapsamaktadır. İlgili kararın süresi ise 12.01.2022'de dolmuş olup 16.02.2022 tarihinde Şirket tarafından süre uzatım talebinde bulunulmuştur. Söz konusu yazı sonrası süre uzatımına ilişkin alınmış yeni bir meclis kararı ise söz konusu değildir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesinde; Büyükşehir belediyesinin, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisleri, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebileceği; ya da bu yerleri belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hüküm altına alınmış, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri ise 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabi tutulmuştur.

Yapılan incelemede, Şirketin İSPARK AŞ ile Beykoz Çubuklu Korusu, Üsküdar Küçük Çamlıca Korusu, Beşiktaş Yıldız Korusu, Sarıyer Emirgan Korusu içerisinde bulunan otopark alanlarının işletilmesi için 2016 yılından bu yana kira sözleşmeleri yaptığı, 2024 yılı için de 01.01.2024 tarihinde 7.215.400,00 TL+KDV kira bedeli ile sözleşme imzaladığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 347'nci maddesine göre gerek kiracı olan BELTUR AŞ gerekse kiraya veren tarafından herhangi bir fesih bildiriminde bulunmadığından mezkûr kira sözleşmesinin devam ettiği, açık alanların da kira sözleşmesinin bir parçası olup kiracı olarak BELTUR AŞ tasarrufu altında olduğu, bu kapsamda söz konusu açık alanların otopark olarak İSPARK AŞ'ye Şirket tarafından kiralandığı belirtilmiştir.

Öte yandan, Küçük Çamlıca Korusuna ilişkin ise 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında İBB Meclis Kararı ile işletme hakkı 12.01.2017 tarihinde Şirkete verilen yerin süresinin 12.01.2022'de dolduğu, 16.02.2022 tarihinde Şirket tarafından süre uzatım talebinde bulunulduğu, mevcut kullanım durumu üzerinden ilgili birimler ile görüşmelerin devam ettiği belirtilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Şirket cevabına istinaden Beykoz Çubuklu Korusu, Beşiktaş Yıldız Korusu, Sarıyer Emirgan Korusu'nda Şirketin İBB ile kiracılık ilişkisi devam ettiğinden ve kiracılık ilişkisi açık alanları da kapsadığından söz konusu yerlerde bulunan otopark alanlarının Şirket tarafından işletilmesinde bir beis bulunmamaktadır. Ancak gerek bu alanların gerekse Küçük Çamlıca Korusunda bulunan otopark alanının işletilmesi için 01.01.2024 tarihinde 7.215.400,00 TL+KDV kira bedeli ile sözleşme imzalanmasına karşın sözleşme süresinin, imza tarihinden önce başlatılarak hatalı bir uygulama olarak 01.01.2024-31.12.2024 şeklinde belirlenmiştir.

Ayrıca 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında işletilmesi Şirkete bırakılan Küçük Çamlıca Korusunun Şirket tarafından işletilme süresi 12.01.2022'de dolmuştur. Dolayısıyla, Küçük Çamlıca Korusu'nda bulunan otoparkın, işletme süresi dolmadan önce 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın doğrudan kira sözleşmesi ile devri anılan madde hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. İşletme süresinin dolmasından sonra ise Şirketin taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisi bulunmaması nedeniyle, 2024 yılı için söz konusu alanda bulunan otopark alanının işlettirilmesine ilişkin düzenlenen sözleşmenin sonlandırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda ortaya konulan açıklamalar doğrultusunda söz konusu otopark alanlarının işletilmesine/işlettirilmesine yönelik iş ve işlemlerin yerine getirilmesi hususunda gereken hassasiyet gösterilmelidir.

BULGU 4: Finansal Kiralama İşlemleri İçin Meclis Kararı Alınmaması ve Ek Mali Külfete Katlanılması

Şirketin, borçlanma mahiyetinde olan finansal kiralama işlemleri için meclis kararı alınmadığı ve ilave maliyetlere katlandığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş

bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı, bu miktarın büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanacağı hükmü tesis edilmiştir.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde ise; belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın onayı ile yapabileceği hükmü tesis edilmiştir.

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde finansal kiralama; bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemi şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu finansal kiralama işlemlerinin bir finansman aracı olarak kullanıldığı ve niteliği itibarıyla bir borçlanma aracı olduğu açıktır. Şöyle ki; finansal kiralamaya konu olan işlem finansal kiralama sözleşmesine bağlanmakta, ödeme planı oluşturulmakta, söz konusu ödeme planı vade içermekte (kira vadesi), vadesi gelen tutarlar anaparanın üzerine faiz işletilerek finansmandan yararlanan tarafça ödenmektedir.

Ayrıca, Tek Düzen Hesap Planında 301/401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar "Mali Borçlar" altında düzenlenmiştir. Vade yapısına göre kiracıların finansal kiralama yapanlara olan ve vadesi bir yılı geçmeyen borçlarının izlendiği hesap olarak 301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar, vadesi bir yılı aşan borçlarının izlendiği hesap olarak da 401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar hesabı ihdas edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirketin 2023 yılı içerisinde finansal kiralama yöntemiyle borçlandığı ancak söz konusu borçlanma işlemleri gerçekleştirilirken İBB Meclis kararının

alınmadığı görülmüştür. Öte yandan, söz konusu finansal kiralama sözleşmeleri gereği Şirketin ekstra faiz yükümlülüğüne girdiği ve bundan kaynaklı olarak ilave KDV maliyetine katlandığı tespit edilmiştir.

Şirket tarafından finansal kiralama sözleşmeleri nedeniyle 2024 yılı içinde 1.621.375,64.-TL anapara ödemesi, 474.065,28.-TL faiz ödemesi yapılmış olup söz konusu ödemelerin KDV yüküyle ile birlikte Şirkete maliyeti 2.456.277,45.-TL olmuştur.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; 5393 sayılı Kanun'un 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinden bahsedilmiş, finansal kiralama işleminin banka kredisi gibi bir borçlandırıcı işlemi olmadığı orta ve uzun vadeli yatırımların finansmanında kullanılan bir satınalma yöntemi olduğu, bu nedenle finansal kiralama işlemlerinde meclis kararı alınmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar Şirket tarafından finansal kiralama işleminin bir borçlanma yöntemi olmadığı, satınalma yöntemi olduğu ifade edilmiş olsa da bulguda da ortaya konulduğu üzere finansal kiralama özünde; finansal kiralama sözleşmesine bağlanan, ödeme planı oluşturulan, söz konusu ödeme planı vade içeren (kira vadesi), vadesi gelen tutarlar anaparanın üzerine faiz işletilerek finansmandan yararlanan tarafça ödenen niteliği itibarıyla bir borçlanma/finansman aracıdır. Ayrıca, Tek Düzen Hesap Planında 301/401-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar “Mali Borçlar” altında düzenlenmiştir.

Sonuç olarak, niteliği itibarıyla bir iç borçlanma aracı olan finansal kiralama işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirilme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam %10'unu geçmeyen iç borçlanmalarda uygulanan mevzuat hükmü gereğince belediye meclis kararının alınması gerekmektedir.

BULGU 5: Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajının Hukuki Bir Dayanak Olmaksızın Şirket Tarafından İşletilmesi

2020 yılı Haziran ayından bu yana Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş plajlarının işletme hakkının devri ya da kira sözleşmesi gibi bir hukuki bir dayanak olmaksızın Şirket tarafından işletildiği ve gelir elde edildiği, bu plajlardan bazıları için tasarruf veya mülkiyet sahiplerine herhangi bir ödemede bulunulmadığı görülmüştür.

İBB Meclisinin 10.06.2015 tarihli ve 899 sayılı Kararı ile mülkiyeti/tasarrufu İBB'ye ait olan sosyal tesislerden; Florya Güneş Plajı, Menekşe Plajı, Caddebostan Plajı ve Karada

zikredilen diğer plajların işletmesini 5 yıl süreyle ve elde edilecek cironun %5'i+KDV oranında İBB'ye bedel ödenmesi kaydıyla o dönemde Belediye iştirakleri arasında yer alan Sağlık AŞ'ye 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında sosyal tesis olarak devredilmiştir.

Sonrasında, İBB Meclisi tarafından söz konusu alanların işletilmesi ile ilgili herhangi bir karar alınmamıştır. Kaldı ki, yukarıda zikredilen plajlardan Menekşe Plajının yer aldığı taşınmaz Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde olup plajın yer aldığı alanla ilgili olarak İstanbul Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Avrupa Yakası Milli Emlak Dairesi Başkanlığı 2021 ve 2023 yılında (27.09.2021, 25.05.2023, 07.11.2023 tarihlerinde) Şirket'e ecrimisil ihbarnamesi göndermiştir.

Yapılan incelemede, Caddebostan Plajı, Menekşe Plajı ve Florya Güneş Plajının hukuki bir dayanak olmaksızın 2020 yılı haziran ayından bu yana fiilen Şirket tarafından işletildiği ve bu kapsamda detayı aşağıda görüleceği üzere toplam 106.655.426,11.-TL gelir elde edildiği (giriş ücreti, büfe, şezlong vb.), söz konusu taşınmazlardan Menekşe Plajı için ecrimisil tahakkuk ettirilmekle beraber diğer yerler için tasarruf veya mülkiyet sahiplerine herhangi bir ödeme (kira, ecrimisil vb.) yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5: 2020, 2021, 2022, 2023 ve 2024 Yıllarında Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajından Elde Edilen Gelirler

Yılı	Lokasyon	Toplam Gelir (TL)
2020	Caddebostan Plajı	1.104.015,27
	Güneş Plajı	3.142.211,55
	Menekşe Plajı	145.817,51
2021	Caddebostan Plaj 1-A	250.508,01
	Caddebostan Plaj 1-B	318.650,55
	Caddebostan Plaj 2-A	530.070,23
	Caddebostan Plaj 2-B	89.073,24
	Caddebostan Plaj 3	262.203,07
	Florya Güneş Plajı	5.599.370,34
	Menekşe Plajı	176.257,49
2022	Caddebostan Plaj 1-A	630.470,12
	Caddebostan Plaj 1-A Giriş	546.304,64
	Caddebostan Plaj 1-B	789.658,02
	Caddebostan Plaj 1-B Giriş	452.772,75
	Caddebostan Plaj 2-A	396.451,89
	Caddebostan Plaj 2-B	941.249,38
	Caddebostan Plaj 3	283.412,69
	Güneş Plajı	7.778.582,62
	Güneş Plajı Giriş	6.197.672,31

	Menekşe Plajı	392.953,98
2023	Büyükçekmece Plaj	705.921,29
	Caddebostan Plaj 1-A	1.268.097,13
	Caddebostan Plaj 1-A Giriş	1.172.673,58
	Caddebostan Plaj 1-B	1.617.778,91
	Caddebostan Plaj 1-B Giriş	776.689,19
	Caddebostan Plaj 2-A	1.084.352,18
	Caddebostan Plaj 2-B	1.831.077,42
	Caddebostan Plaj 3	1.213.713,15
	Caddebostan Plaj 3 Dondurma	345.295,01
	Güneş Plajı	51.289,16
	Güneş Plajı Giriş	48.371,19
	Menekşe Plajı	1.194.840,57
2024	Büyükçekmece Plaj	4.543.664,65
	Caddebostan Plaj 1-A	2.784.138,18
	Caddebostan Plaj 1-A Giriş	1.945.225,00
	Caddebostan Plaj 1-B	3.329.252,76
	Caddebostan Plaj 1-B Giriş	1.731.750,00
	Caddebostan Plaj 2-A	1.732.440,65
	Caddebostan Plaj 2-B	4.134.424,36
	Caddebostan Plaj 3	4.533.988,22
	Caddebostan Plaj 3 Dondurma	1.445.733,35
	Güneş Plajı	24.378.235,02
	Güneş Plajı Giriş	13.176.245,00
	Menekşe Plajı	1.582.524,48
Genel Toplam		106.655.426,11

Şirket 2020, 2021, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajından 106.655.426,11.-TL gelir elde etmiştir. 2020 yılı haziran ayından bu yana fiilen Şirket tarafından işletilen ve bu kapsamda gelir elde edilen söz konusu plajların kira vb. hukuki bir dayanak olmaksızın ve bu yerlerden bazıları için tasarruf veya mülkiyet sahiplerine herhangi bir ödeme yapılmadan kullanımı mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından özetle; bulguya konu alanların Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 06/06/2005 tarih ve 581 sayılı Olurları ile İBB'nin kullanım ve tasarrufuna bırakıldığı, konuyla ilgili Belediyenin ilgili birimleri ile temas halinde olunup, Meclis kararı tesis etmek ya da kullanım hakkını elde etmek üzere gerekli yazışma ve işlemlere başlandığı, bu alanlardan Menekşe Plajı ile ilgili olarak da İstanbul Valiliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Avrupa Yakası Milli Emlak Daire Başkanlığı tarafından iletilen, 09.05.2022, 27.09.2021 ve 25.05.2023 tarihli yazılarla ecrimisil tahakkuk ettirildiği, ilgili ecrimisil ihbarnamelerine süresi içerisinde gerek süre yönünden gerekse

ecrimisil bedeli yönünden itiraz edildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, İBB ile ve İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Avrupa Yakası Milli Emlak Daire Başkanlığı ile söz konusu alanların kullanımına ilişkin durumun netleştirilerek tasarruf veya mülkiyet sahipleri ile mevzuat hükümlerine göre gerekli sözleşmeler yapılarak plajların işletilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 6: Bazı Şirket Çalışanları ve Bunların Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

Şirkette görev yapan personel ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedellerinin şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, madde kapsamında sigortalı sayılacakları ifade edilmiştir. Aynı Kanun’un 60’ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; 4’üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları belirtilmiştir.

Buna göre, ihale kapsamında özel sağlık sigortası yaptırılan tüm personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanunu’nun 60’ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmakta ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun “Tacir olmanın hükümleri” başlıklı 18’inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket Yönetim Kurulunun 13.09.2022 tarih ve 2022/41 sayılı Kararı gereğince “Kamu kaynaklarının verimli kullanılması ve kamu yararı nedeniyle “Grup Sağlık Sigortası Hizmet Alımı İş”nin Kamu İhale Genel Tebliği “Birden Fazla İdarenin Ortak İhtiyaçları İçin İhale Yapılması” başlıklı 97/A maddesine göre 4734 sayılı Kanunda yer alan ihale usullerini kullanarak ortak bir ihale ile karşılanması, “Koordinatör İdare” olarak İSTAÇ A.Ş. (İstanbul Çevre Yönetimi San. Ve Tic. AŞ) ile ortak alım protokolü imzalanması, çıkılacak ortak alım ihalesi için “Taraflar İdare” başvurusu yapılması, Koordinatör İdare tarafından yapılan ihale sonucunda ihale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanması ve

diğer tüm iş ve işlemlerin yapılması için Genel Müdürlüğe yetki verilmesi yönünde karar verildiği görülmüştür.

Bu kapsamda, 14.12.2023 tarihinde İSTAÇ AŞ ile ortak alım protokolü imzalanmış olup 21.12.2023 tarihinde ise 01.01.2024-31.12.2024 dönemini kapsayan “Grup Sağlık Sigortası Hizmeti Alım İşİ”ne ilişkin sözleşme 2.645.496,00.-TL + KDV bedelle Şirket ile RAY Sigorta AŞ arasında akdedilmiştir. Söz konusu ihale kapsamında Şirket personeli 43 kişi, personel eşleri 32 kişi, personel çocukları 51 kişi olmak üzere toplam 126 kişi için 2024 yılında özel sağlık sigortası yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; Şirketin Personel Yönetmeliği’nde özel sağlık sigortasından yararlanacak personele ve bunların aile fertlerine yer verildiği ve ödemenin bu kapsamda yapıldığı belirtilmiş, ayrıca 213 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun (GVK) 89’uncu maddesinin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik amacıyla getirilen bir düzenleme olduğu ve bu düzenleme ile mükellefin kendisi veya eş ve çocukları adına yaptırılan çeşitli adlar altındaki sigorta poliçe bedellerini belli oranlar dahilinde gelir vergisi matrahından indirmesine imkan sağlandığı, dolayısıyla Şirketin yaptığı çalışmanın söz konusu yasa ile de uyumlu olduğu ve üst düzey yöneticiler için bir motivasyon kaynağı teşkil ederek çalışmalarında Şirketin menfaatine olacak şekilde daha etkin ve verimli olmalarına imkan sağladığı, bu gerekçeler ile bulguda bahsi geçen çalışanlar ve aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırıldığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar Şirket tarafından, GVK hükmü ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasının teşvik edildiği belirtilmiş olsa da; Kanun’da yapılan düzenlemenin amacı, kamu kaynağı kullanılarak özel sağlık sigortası yaptırılmasına yönelik olmayıp, özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin çalışanların gelir vergisi matrahından indirilmesine yöneliktir.

Ayrıca, Şirket tarafından çalışanlarına sağlanan özel sağlık sigortasının çalışanların motivasyonunu artırmak suretiyle Şirkete olan katkılarını arttıracak belirtilmişse de; adına poliçe düzenlenen her bir şirket çalışanı ve bunların aile fertleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 60’ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır.

Sonuç olarak, ödenen SGK primleri ile personelin alacağı sağlık hizmetlerinin Devletin sunmuş olduğu standartlar çerçevesinde karşılandığı dikkate alınarak, bu standartlar dışında alınmak istenen sağlık hizmet giderlerinin kamu kaynakları ile karşılanmaması ve hiçbir şirket çalışanı ve aile ferdi için özel sağlık sigortası giderlerinin Şirket kaynaklarından ödenmemesi gerekmektedir.

BULGU 7: Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararına İstinaden Şirkete İşletme Hakkı Devredilen Yerlerin İşletme Süresinin Dolması

Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile Şirkete işletme hakkı devredilen yerin ilgili meclis kararında öngörülen kullanım süresinin dolduğu, ancak yeni bir meclis kararı bulunmaksızın söz konusu alanların Şirket tarafından kullanımına devam edildiği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesinde; Büyükşehir belediyelerinin, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebileceği; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hükme istinaden; 13.02.2015 tarihli 312 sayılı Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile; Beykoz İlçesi, Çubuklu Mahallesi, 194 ada, 49 parselde bulunan Hıdiv Kasrı Köşkü'nün müstemilatı olarak kullanılan binanın BELTUR A.Ş.'ye 5 (beş) yıllığına sosyal tesis olarak kullanılmak üzere tahsisi yapılmıştır.

Yapılan incelemede, söz konusu meclis kararına istinaden Şirket tarafından kullanılan alana ilişkin Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından öngörülen sürenin dolduğu, yenileyici herhangi bir meclis kararı bulunmamasına rağmen bu alanın Şirket tarafından kullanılmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

Tablo 6: Meclis Kararına Göre Kullanım Süresi Dolan Taşınmaz

Şube	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Kira Hesabı	Tutar (TL)
Genel Müdürlük Ek Bina	13.02.2015	12.02.2020	Aylık Sabit	24.089,40

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından özetle; Hıdiv Kasrı Köşkünün müstemilat binasının tahsisine ilişkin 13.02.2015 tarihli 312 sayılı Büyükşehir

Belediyesi Meclis Kararı'nın 13.02.2020 tarihinde olduğu, tahsisin uzatılması için İBB'ye 2020 ve 2022 yıllarında yazı yazıldığı, 2024 yılında İBB Emlak Yönetim Daire Başkanlığı tarafından ilgili alana ilişkin 289.072,80 TL tutarında ecrimisil tahakkuk ettirildiği

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Hidiv Kasrı Köşkünün müstemilat binasının ecrimisil karşılığı kullanımına devam edilmesi yerinde bir uygulama değildir. Mevzuat hükümleri gereği ecrimisil bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir taşınmaz idare yöntemi de değildir. Ecrimisil, işgale uğrayan ve işgal hali sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmaz malın, işgalli kullanımı için fuzuli şagilden bunun bedelinin bir tazminat suretinde alınmasıdır. Öte yandan, işgal edilen taşınmaz mal için mülkiye amirine talepte bulunulması ve mülkiye amirince söz konusu taşınmazın 15 gün içinde tahliye ettirilmesi esastır.

Bu itibarla, mevzuatta yeri olmayan ve tahliye işlemine konu olabilecek, Şirket faaliyetlerinde ecrimisil karşılığı kullanılan söz konusu taşınmazın kullanımından vazgeçilmeli, mevzuat hükümlerine uygun olacak şekilde tahsis veya kiralama yoluna gidilmelidir.

BULGU 8: Şirketin Vadesi Geçmiş Borçlarının Fazla Olması

Şirket'in faaliyetlerini yürütürken mal ve hizmet alımı yaptığı firmalara, İBB'ye ve İBB İştiraklerine yüklü tutarda vadesi geçmiş borcu olduğu görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Ticari hükümlerle yasaklanmış işlemler ile mal ve hizmet tedarikinde geç ödemenin sonuçları" başlıklı 1530'uncu maddesinin ikinci fıkrasında; ticari işletmeler arasındaki mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, alacaklının, kanundan veya sözleşmeden doğan tedarik borcunu yerine getirmiş olmasına rağmen, borçlunun, gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç, sözleşmede öngörülmüş bulunan tarihte veya belirtilen ödeme süresinde borcunu ödememesi halinde, ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan maddenin üçüncü fıkrasında da; temerrüde düşen borçlunun alacaklısının, sözleşmede öngörülen tarihten ya da ödeme süresinin sonunu takip eden günden itibaren, şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanacağı hükmü tesis edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda, Şirketin 31.12.2024 tarihi itibarıyla ödenmemiş olan toplam borçları ve vadesi geçen borç tutarlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 7: 31.12.2024 Tarihi İtibarıyla Şirketin Borçlarına İlişkin Bilgiler

Borçlu Olunan Yer	Toplam Bakiye (TL)	Vadesi Geçen Bakiye (TL)
-------------------	--------------------	--------------------------

Hammadde Alım Firmaları	105.454.195,41	55.377.156,06
Hizmet Alım Firmaları	29.181.874,43	13.121.604,51
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	89.162,02	39.858,00
İştirakler	47.511.814,08	33.428.765,23
Toplam	182.237.045,94	101.967.383,80

Tablodan görüleceği üzere Şirket'in 31.12.2024 tarihi itibarıyla hammadde aldığı firmalara 55.377.156,06.-TL, hizmet aldığı firmalara 13.121.604,51.-TL, İBB'ye 39.858,00.-TL, İBB iştiraklerine 33.428.765,23.-TL olmak üzere, toplam 101.967.384,00.-TL vadesi geçmiş borcu bulunmaktadır.

Şirket'in karlılık durumu ile gelir gider yapısı göz önünde bulundurulduğunda, Şirket faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından 101.967.383,80.-TL'lik vadesi geçmiş borcun bulunması ve söz konusu borçlara ilişkin yılı içerisinde faiz ödenmemiş olsa da faiz ödenme riskinin söz konusu olmasından dolayı Şirket tarafından önlem alınması gereken bir husustur.

Bu itibarla, Şirket faaliyetlerinin sürdürülebilirliği ve faiz ödeme riski ile karşı karşıya kalınmaması açısından Şirket borçlarının temerrüde düşülmeden ödenmesi hususunda hassasiyet gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Şirketin Bağlı Ortaklığı Olan Büyükada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığına Borç Verilmesi

Şirketin, bağlı ortaklığı olan Büyükada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığı Ticari İşletmesi'ne (BYMAOTİ) borç verdiği görülmüştür.

Beltur AŞ, Boğaziçi Yönetim AŞ ve İstanbul Akvaryum Turizm Ticaret Limited Şirketi arasında 05.05.2021 tarihinde iş ortaklığı sözleşmesi imzalanmış olup sözleşmeye göre Beltur AŞ'nin iş ortaklığındaki hissesi %51, Boğaziçi Yönetim AŞ'nin iş ortaklığındaki hissesi %48 ve İstanbul Akvaryum Turizm Ticaret Limited Şirketi'nin iş ortaklığındaki hissesi %1 olarak belirlenmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında; her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. İktisadi amaçla kurulan bir şirketin faaliyetlerini gerçekleştirirken, kuruluş amacına uygun hareket etmesi ve karlılığı daima ön planda tutması basiretli bir iş adamı gibi davranmanın bir gereğidir. Bu nedenle, bir şirketin sahip olunan ekonomik kaynaklarla kendi lehine sonuçlar doğuracak şekilde, verimliliği ön planda tutarak hukuki ve ekonomik

tasarruflarda bulunması gerekmektedir. Aksi bir uygulama, yani şirketin kaynaklarını kendi lehine değil de başkasının lehine kullanması; iktisadi, ticari ve teknik icaplara uygun düşmeyeceği gibi ortaklar dışında kalan ancak, şirketin iktisadi faaliyetiyle ilgili üçüncü şahısların (alacaklılar, finansal kuruluşlar, devlet gibi) haklarına da zarar verebilir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlıklı 13’ncü maddesinin birinci fıkrasında; kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunmaları halinde, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı belirtilerek alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ilişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Mezkûr maddenin üçüncü fıkrasında ise emsallere uygunluk ilkesinin; ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade ettiği hüküm tesis edilmiştir.

Bu bağlamda, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak ödünç para alınması ve verilmesi işlemleri transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı sayılmaktadır.

Ortaklarına cari hesap yoluyla borç para kullandıran sermaye şirketleri yönünden bu işlem, ticari bir iş diğer bir deyimle ticari anlamda bir finans hizmetidir. Çünkü ortaklar şirketten faizsiz aldıkları ödünç paralarla finansman gereksinimlerini karşılamakta, banka veya diğer finans kurumlarından kredi temin etmek suretiyle katlanacakları bir finansman yükünden kurtulmaktadırlar. Şirket ise, işletmede atıl bulunan bir parayı ortağına borç olarak vermesi veya kullandırması nedeniyle, bu parayı çeşitli şekillerde değerlendirmek suretiyle elde edebileceği bir gelirden mahrum kalmaktadır. Bu şekilde, ortaklar şirkete ait parayı herhangi bir karşılık ödemedi kullanırken, şirketler tarafından ortaklara bir menfaat sağlanmaktadır.

Yapılan incelemede, 2024 yılında muhtelif tarihlerde Şirket'in BYMAOTİ'ye 15.966.544,81.-TL borç verdiği ancak söz konusu tutarlara faiz işletmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine aykırı olan uygulamanın mezkur hükümler çerçevesinde Şirket kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli kullanılmamasına ve bu bağlamda basiretli bir tacir tanımlamasına uygun hareket edilmemesine yol açtığı bilinmelidir.

BULGU 10: Şirketin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Banka Kredisine Garantör Olması

Şirketin Yönetim Kurulu kararı ile İBB'nin bankadan kullanacağı krediye garantör olduğu görülmüştür.

Yönetim Kurulu'nun 30.05.2024 tarihli ve 2024/34 sayılı kararı aşağıdaki gibidir:

“Şirketimizin iştirak olarak bağlı olduğu İBB'nin kredi limitlerinden Şirketimizin lehdarı olduğu ve 3. kişilerin muhattap olacağı teminat mektupları için İBB'nin ... Bank'tan kullandığı ve kullanacağı gayrinakit kredilerin teminatı olarak Şirketimizce düzenlenecek azami 20.000.000,00.-TL (yirmi milyon Türk Lirası)'lık garantörlük sözleşmesinin imzalanmasına,

Yukarıda yer alan karardan anlaşılabacağı üzere Şirketin garantör olduğu kredi limiti İBB'ye aittir ve bu durum kişilik kavramına aykırıdır. Çünkü krediyi kullanacak kuruluş Şirket değil İBB'dir.

Zira kişilik kavramı uyarınca şirketin ortaklarından, çalışanlarından, sahiplerinden ve diğer ilgililerinden ayrı bir kişiliği bulunmaktadır. Bu kavram uyarınca şirketler yalnızca kendisi ile ilgili işlemlerle ilgilenmelidir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket; bankalar nezdinde teminat kullanma limiti bulunmadığını, Şirketin iş ve işlemlerine ilişkin teminat mektubu ihtiyacının bankaların İBB için ayırmış olduğu limitlerden kullandığını ve teminat mektubunun alındığı bankanın bu teminat mektubu kullanımında bir garantörlük sözleşmesi istediğini belirtmiş olsa da bu husus başka bir tüzel kişinin kredi limitinin kullanılmasına ilişkin yapılan garantörlük sözleşmesinin kişilik kavramına aykırılığını ortadan kaldırmayacaktır. Ayrıca Şirketin teminat mektubu ihtiyacını kendi Şirket tüzel kişiliği çerçevesinde karşılaması gerektiği değerlendirilmiştir.

Bu itibarla Şirket kişiliği kapsamında bulunmayan kurum, kuruluş, şirket veya işletmeler tarafından gerçekleştirilen finansal işlemler için kefil olunmaması veya garantörlük

verilmemesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Şirket Aleyhine Açılan Davalara İlişkin Olarak Gider Karşılığı Ayrılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde “Şirket Aleyhine Açılan Davalara İlişkin Olarak Gider Karşılığı Ayrılmaması” başlığıyla yer almaktadır.
İş Sözleşmelerinin Usulüne Uygun Olarak Feshedilmemesi Nedeniyle Şirketin Mali Külfetlerle Karşılaşması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “İş Sözleşmelerinin Usulüne Uygun Olarak Feshedilmemesi Nedeniyle Şirketin Mali Külfetlerle Karşılaşması” başlığıyla yer almaktadır.
Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararına İstinaden Şirkete İşletme Hakkı Devredilen Yerlerin İşletme Süresinin Dolması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararına İstinaden Şirkete İşletme Hakkı Devredilen Yerlerin İşletme Süresinin Dolması” başlığıyla yer almaktadır.
Şirketin Vadesi Geçmiş Borçlarının Fazla Olması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirketin Vadesi Geçmiş Borçlarının Fazla Olması” başlığıyla yer almaktadır.
Şirket Tarafından Kiraya Verilen Otopark Alanlarının İşletilmesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirket Tarafından Kiraya Verilen Otopark Alanlarının İşletilmesinde Hatalı Uygulamaların Bulunması” başlığıyla yer almaktadır.
Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajının Hukuki Bir Dayanak Olmaksızın Şirket Tarafından İşletilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Caddebostan, Menekşe ve Florya Güneş Plajının Hukuki Bir Dayanak Olmaksızın Şirket Tarafından İşletilmesi” başlığıyla yer almaktadır.
Finansal Kiralama İşlemleri İçin Meclis Kararı Alınmaması ve Ek Mali Külfete Katlanılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Finansal Kiralama İşlemleri İçin Meclis Kararı Alınmaması ve Ek Mali Külfete Katlanılması” başlığıyla yer almaktadır.
Büyükşehir Belediyesi Mülkiyetinde Olan Yerlerin Herhangi Bir Tahsis veya Kiralama Olmaksızın Bila Bedel Kullanılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Büyükşehir Belediyesi Mülkiyetinde Olan Yerlerin Herhangi Bir Tahsis veya Kiralama Olmaksızın Bila Bedel Kullanılması” başlığıyla yer almaktadır.
Bazı Şirket Çalışanları ve Bunların Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Bazı Şirket Çalışanları ve Bunların Aile Fertleri İçin Yapılan

Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması			Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması” başlığıyla yer almaktadır.
Şirketin Bağlı Ortaklığı Olan Büyükkada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığına Faizsiz Borç Verilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirketin Bağlı Ortaklığı Olan Büyükkada Yaşam Merkezi Adi Ortaklığına Faizsiz Borç Verilmesi” başlığıyla yer almaktadır.
Şirketin Demirbaşlar Hesabına İlişkin Muhasebe Kayıtları ile Fiziki Sayımlarda Yer Alan Kayıtların Uyumlu Olmaması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Sayıştay Denetim Raporunun (Taslak) “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde “Şirketin Demirbaşlar Hesabına İlişkin Muhasebe Kayıtları ile Fiziki Sayımlarda Yer Alan Kayıtların Uyumlu Olmaması” başlığıyla yer almaktadır.